

**Narodna banka na
Republika Makedonija**

**Mesečna
informacija**

6 / 2004

Avгus t 2004

S O D R @ I N A

Pozna~ajni ekonomski nastani i promeni vo zakonodavnata regulativa vo juni 2004 godina	2
I. Ekonomski dvi`ewa vo Republika Makedonija	3
Dodatok 1: O~ekuvawa za dvi`eweto na cenite na surovinite na svetskiot pazar (HWWA indeks)	4
II. Monetarni dvi`ewa vo Republika Makedonija	5
III. Nadvore { no-trgovski i devizni dvi`ewa vo Republika Makedonija	9
Pri log br.1	12
Pri log br.2	24

Pozna~ajni ekonomski nastani i promeni vo zakonodavnata regulativa vo juni 2004 godina

- ❖ Na 1 juni Vlada ta donese odluka za zgolemuвање na maloprodanite ceni na mazuto t za 0,32%.
- ❖ 04-07 juni -katastrofalni poplavi go zafatija ju`n iot i zapadniot del od zemjata, pri {to be{e nanesena ogromna {teta na zemjodelskite nasadi.
- ❖ Na 08 juni ESM i FENI sklu~ija dogovor za cenata na strujata, pri {to cenata na potro{enata elektri~na energija je zavisi od cenata na nikelo t na svetskite berzi, kako i od brojot na aktivni pe~ki.
- ❖ Na 14 juni, Regulatornata komisija za energetika donese Odluka za opredeluvawe na najvisokite ceni na oddelni nafteni derivati soglasno so Metodologijata. Spored odlukata, cenite na rafineriskite i na maloprodanite ceni na nafteni te derivati se namaleni za 4,47%, odnosno za 2,32%. Pri~ina za namaluvaweto na cenite na nafteni te derivati e namaluvaweto na cenata na surovata nafta na svet skiot pazar.
- ❖ Na 22 juni Komisijata za hartii od vrednost odlu~i da vovede privremen moratorium na site blok transakcii na Makedonskata berza so vreme t raewe od 20 dena. Moratoriumot e voveden so cel Berzata da podgotvi novi pravila za fer, otvoreno i zakonsko trguvawe so blok transakcii te.

I. Ekonomski dví`ewa vo Republika Makedonija

Vo juni 2004 godina beše registrirana mesečna stapka na deflacija od 0,3% (šetvrti mesec od početokot na godinata). Pritoa, junските deflacioni dví`ewa gi odrazuvaat poniskite trošoci za ishrana (1,3%, što soodvetstvuvaa so poniskite ceni na zemjodelskite i na prehranbenite proizvodi) i namaluvaweto na trošocite za higiena i zdravje (za 0,2%). Kaj ostanatite kategorii na indeksot na trošoci na šivot beše registriran porast, so isklúok na trošocite za domuvawe, koi ostanaa nepromeneti.

Od strukturen aspekt, trošocite za stoki i trošocite za uslugi vo juni 2004 godina vo odnos na prethodniot mesec bea poniski za 0,3% i 0,2%, soodvetno.

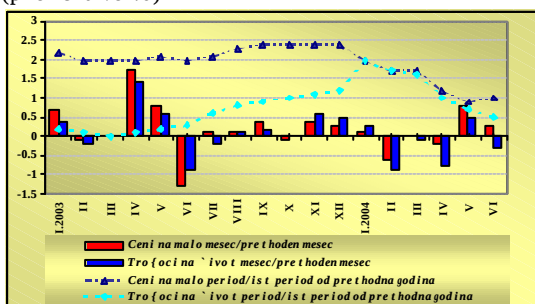
Vo odnos na istiот mesec od prethodnata godina, trošocite na šivotot bea poniski za 0,2%, dodeka prosečnata stapka na inflacija vo prvoto polugodie od 2004 godina iznesuvaa 0,5%, vo uslovi na porast na trošocite za uslugi od 3,5% i nepromeneto nivo na trošocite za stoki za lična potrošuvaka.

Cenite na malo vo juni 2004 godina beleat mesečno zgolemuwawe od 0,3%. Najvisok porast (od 2,9%) beleat cenite na proizvodite od grupata pijalaci, vo najgolema merka zaradi porastot na cenite na alkoholnite pijalaci (od 4,5%). Istovremeno, porast od 1,2% e zabeleán vo grupata neprehranbeni industriski proizvodi, pred sé zaradi zgolemuwaweto na cenite na naftenite derivati za 4,1%.

Cenite na proizvoditelite na industriski proizvodi vo juni 2004 godina na mesečna osnova bea povisoki za 0,6%. Analizirano spored glavnite industriski grupi, porastot na agregatniот индекс главно e determiniran od povisokite ceni na proizvoditelite na energija za 1,6% (pri mesečen porast na cenite na proizvoditelite na nafteni derivati za 4,3%). Na godišna osnova, cenite na proizvoditelite na industriski proizvodi bea povisoki za 2,3%, reflektirajgi go porastot na cenite na proizvoditelite vo grupata energija (za 7,7%) i vo grupata intermedijarni proizvodi osven energija (za 5,4%). Vo prosek, cenite na proizvoditelite na industriski proizvodi se poniski za 0,5%, vo uslovi na prosečno poniski ceni na proizvoditelite na energija i na netrajnite proizvodi za široka potrošuvaka.

Grafikon 1

Trošoci na šivotot i ceni na malo
(promena vo %)

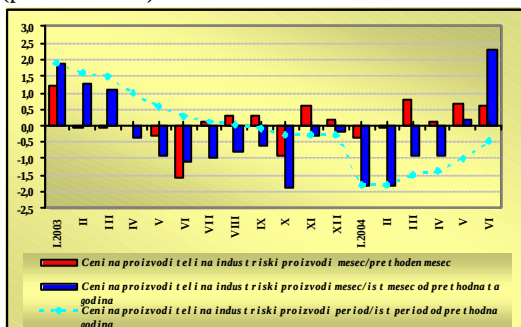
Dodatok 1

Očekuvawa za dvi`eweto na cenite na surovinite na svetskiot pazar (HWWA indeks)

Od aspekt na dvi`eweto na cenite na surovinite na svetskite berzi, osven cenite na surovata nafta, porast zabele`aa i cenite na surovinite. Spored HWWA¹ indeksot, vo prosek vo 2004 godina vo odnos na 2003 godina, cenite na surovinite, osven energija se o`ekuwa da bidat povisoki za 14%<sup>2</sup>. Spored AIECE (Association of European Conjuncture Institutes) glavna pri`ina za porastot na cenite na surovinite e depresijacijata na amerikanskiot dolar. Imeno, bidej`i cenite na surovinite na svetskite berzi naj`esto kotiraat vo amerikanski dolari, namalenite prilivi proizvoditelite gi kompenziraat so zgolemuwawe na prodanite cenite. Osven dvi`eweto na vrednosta na valutite, eden od faktorite na povisokite cenite i zgolemenata pobaruwaka na surovini vo Kina³, kade po vlezot vo STO cenite na domalnite surovini izgubija del od konkurentnosta na domalniot pazar.

Grafikon 2

Ceni na proizvođiteli na industriski proizvodi (promeni vo %)

Fizičkiot obem na industriskoto proizvodstvo vo juni 2004 godina zabele`a mese`en porast od 24,2%. Pozitivnata mese`na promena na industriskoto

¹HWWA (Hamburg Institute of International Economics) indeksot go pretstavuva dvi`eweto na svetskite cenite na surovinite vo prosek i po pod-grupi (preku selektirawe na strate`kite uvozni dobra na industrijaliziranite ekonomii, pri {to kako ponder se koristi uvozot na ovie dobra).

²Prognozite baziraat na pretpostavkata i vo 2004 godina amerikanskiot dolar vo prosek da se odr`uva na 1,25 SAD dolari za edno evro.

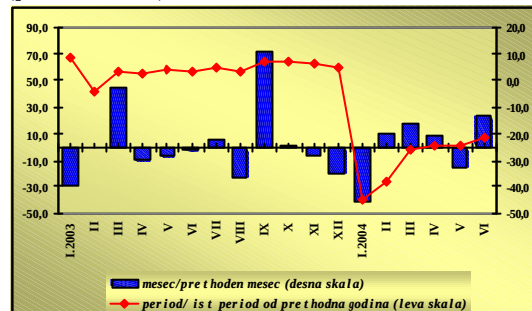
³Kina e najgolem svetski potro`uva~ na jaglen (40% od svetskoto proizvodstvo), `elik i nikel (25%) i aluminium (19%).

proizvodstvo e generirana od povisokoto proizvodstvo vo prerabotuwa`kata industrija (za 27,3%). Pritoa, od povanite grupi na proizvodi porast e registriran kaj proizvodstvoto na prehranbeni proizvodi i pijalaci (za 13,9%) i kaj proizvodstvoto na osnovni metali (za 47,5%, delumno kako rezultat na restartiraweto na eden od pogolemite kapacitete od ovaa granka).

Vo sporedba so juni 2003 godina, industriskoto proizvodstvo e namaleno za 6,7%, dodeka vo prosek toa e ponisko za 21,6%, pri {to, od ukupno 24 industriski granki, namaleno proizvodstvo e zabele`ano vo 17 granki. Pritoa, kumulativniot pad na industriskoto proizvodstvo vo golema merka e determiniran od poslabite performansi na proizvodstvoto na osnovni metali, kade e registriran kumulativen pad od 68,5%.

Grafikon 3

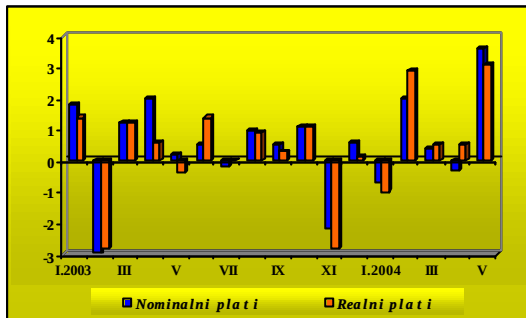
Industrisko proizvodstvo (promena vo %)

Nominalnata prose`na neto plata po работник vo maj 2004 godina<sup>4</sup> zabele`a mese`en porast od 3,6% i iznesuva`e 12.551 denar. Vo uslovi na mese`na inflacija, realniot porast na prose`nata plata iznesuva`e 3,1%. Nabquduvano po glavni sektori, vo zemjodelstvoto, industrijata i vo sektorot uslugi be`e registrirano mese`no zgolemuwawe na prose`nata plata (13,2%, 2,2% i 2,3%, soodvetno). Na godi`na osnova i vo prosek, nominalnata prose`na plata be`e povisoka za 6,4% i za 4,3%, soodvetno.

⁴ Posleden raspolo`liv podatok od Dr`avniot zavod za statistika.

Grafikon 4
Prosečna plata po работник
(mesečni promeni vo%)

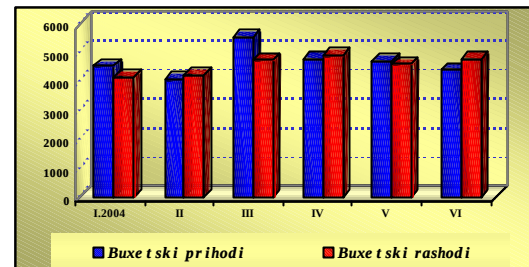
Vo juni 2004 godina, *vkupnite javni prihodi* zabele`aa mese`en pad od 3,1% sveduvajji se na 6.963 milioni denari. Pritoa, *vkupni te prihodi na centralniot dr`aven buxet* na mese`no nivo bea poniski za 6,3%, {to se dol`i na namaluvaweto na dano`nite prihodi. Imeno, dano`nite prihodi (so u`estvo od 90,4% vo vkupnata prihodna struktura na centralniot buxet) zabele`aa mese`en pad od 10,8%, pri poniski prihodi od danokot na dodadena vrednost, akcizite i carinite (za 17,2%, 11,4% i 11,6%, soodvetno). Od druga strana, visok mese`en porast od 90,6% zabele`aa nedano`nite prilivi, pred s`e zaradi povisokite uplati na profit vo centralniot buxet od strana na javnite i finansiski institucii (porast od 4,5 pati na mese`na osnova). Voedno, mese`en porast e registriran i kaj kapitalnite prihodi (za 5,6%), no zaradi nivnoto nezna`itelno u`estvo, tie nema pogolemo vlijanie vrz dinamikata na vkupnite prihodi.

Vo prvoto polugodie od 2004 godina, vkupnite buxetski prihodi iznesuvaat 27.991 milion denari i vo odnos na istiot period od prethodnata godina se povisoki za 5,7%, pri istovremen porast na site glavni kategorii na buxetski prihodi.

II. Monetarni dvi`ewa vo Republika Makedonija

Vo juni 2004 godina, postavenosta na monetarnata politika i adekvatnata primena na instrumentite za monetarno regulirawe pridonesoa za natamo{no odr`uvawe na cenovната stabilnost i stabilen devizen kurs na denarot. Od aspekt na upravuvaweto so likvidnosta, zgolemenata buxetska potro{uva`ka vo tekot na juni be{e neutralizirana preku aukciite na blagajni`ki zapisi na NBRM. Voedno, vo nasoka na povlekuvawe na

Grafikon 5
Vкупni prihodi i rashodi na centralniot buxet
(vo milioni denari)

Vкупni te javni rashodi vo juni 2004 godina iznesuvaa 7.441 milion denari, (mese`en porast od 3,9%). Od niv, 4.775 milioni denari se *rashodi na centralniot dr`aven buxet*, koi vo odnos na maj se povisoki za 4,2% (pri istovremen porast na tekovnite i kapitalnite tro{oci). Imeno, tekovnite tro{oci (90,3% od vkupnite rashodi) zabele`aa mese`en porast od 1,2%, pri namaluvawe na transferite i tro{ocite za stoki i usluzi za 4,4% i 6,1%, soodvetno. Kapitalnite rashodi zabele`aa pozitivna mese`na dinamika, odnosno porast od 42,8%, pri {to 72% od mese`nata promena se dol`at na povisokite rashodi za proekti finansirani od sredstvata od privatizacijata na Telekom.

Na kumulativna osnova, vo prvoto polugodie na 2004 godina rashodite na centralnata dr`avna vlast iznesuvaa 27.354 milioni denari, {to vo odnos na istiot period od prethodnata godina pretstavuva zgolemuwawe od 4%. Pritoa, tekovnite tro{oci bea povisoki za 3,4%, dodeka kapitalnite tro{oci zabele`aa porast od 42,9% ({to glavno se dol`i na niskata sporedbena osnova od prethodnata godina).

likvidnost deluvaa i deviznite transakcii na NBRM i gotovite pari vo optek.

*Prose`noto dnevno nivo na likvidni sredstva na bankite*<sup>5</sup> vo juni 2004 godina iznesuvaa 3.546,8 milioni denari i na mese`na osnova be{e povisoko za 0,8%. Vo uslovi na neto-proda`ba na devizi na devizniot pazar od strana na NBRM i

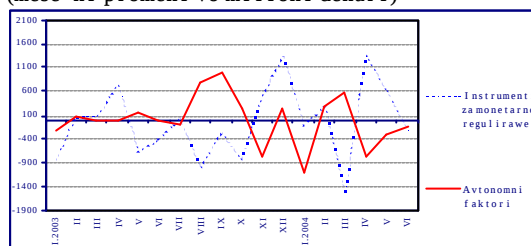
⁵ Likvidnosta na bankite se sostoi od smetkata na bankite kaj NBRM i gotovinata vo blagajna.

povisok prosečen iznos na zapisi (ani blagajnički zapisi, zgolemenata likvidnost go odrazuwa povisokoto prosečno trošewe na sredstva od trezorskata smetka na državata i poniskoto prosečno nivo na gotovi pari vo optek. Na krajot na periodot na ispolnuvawe⁶ bankite izdvoile 15% poveče od utvrdenata obvrška za zadolžitelna rezerva, što vo odnos na prethodniot mesec pretstavuva namaluvawe od 6 procentni poeni.

Grafikon 6

Instrumenti za monetarno regulirawe i avtonomni faktori na kreirawe i povlekuvawe na likvidnost*
(mesečni promeni vo milioni denari)

* Pozitivna promena-kreirawe na likvidnost; negativna promena-povlekuvawe na likvidnost.

Vo juni 2004 godina, deviznite transakcii na NBRM deluvaa vo nasoka na povlekuvawe na likvidnost od bankarskiot sistem. So iskluk na sredinata na mesecot, koga согласно poniskata likvidnost na bankarskiot sektor NBRM realizirawe neto - otkup na devizi od devizniot pazar, vo tekot na celiot mesec beše registrirana povisoka pobaruwaka od ponuda na devizni sredstva (osobeno izrazena na krajot na mesecot).

Vkupnite denarski depoziti na državata kaj NBRM vo juni se namalija na mesečna osnova za 123 milioni denari, ili za 2,7% i deluvaa vo nasoka na kreirawe na likvidnost. Namaluvaweto na državnite depoziti beše osobeno izrazeno na početokot na mesecot, glavno zaradi redovната isplata na plati i isplatata na kamata i glavnica od obvrznicata za denacionalizacija. Vo tekot na juni, vrz osnova na izdadeni državni zapisi bea realizirani prilivi vo iznos od 428 milioni denari. Pritoa, i na dvete aukcii (održani na 08.06.2004 i 22.06.2004 godina) beše zabeležana poniska pobaruwaka vo odnos na ponudeniot iznos na državni

zapisi, pri što prosečnata ponderirana kamatna stopka iznesuwaše 8,32% i 8,43%, soodvetno.

Vkupniot iznos na blagajnički zapisi na NBRM na krajot na juni 2004 godina iznesuwaše 4.009 milioni denari, što pretstavuva povlekuvawe na likvidnost na mesečna osnova od 208 milioni denari. Pritoa, imajšigi predvid nepromenetite preferencii za ročnost, povisoki interes za vložuvawe vo blagajnički zapisi ne predizvika promena na prosečnata ponderirana kamatna stopka, koja se zadržava na nivoto od prethodniot mesec i iznesuwaše 7,55%. Vo tekot na mesecot, NBRM izvrši promena na tipot na tenderot na aukcija na blagajnički zapisi. Imeno, od 09.06.2004 godina započna so primena na tender so neograničen iznos na ponuda, vo uslovi na fiksno utvrđeni kamatni stopki (5% za blagajničkite zapisi so rok na dostasuvawe od 7 dena i 8% za blagajnički zapisi so rok na dostasuvawe od 28 dena).

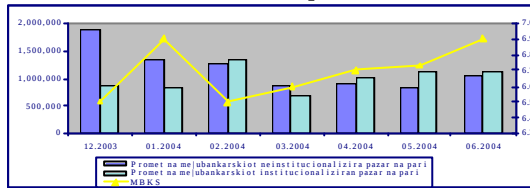
Vo juni 2004 godina, obemot na realizirani transakcii na institucionaliziraniot pazar na pari se zadržava na nivoto od prethodniot mesec i iznesuva 1.131 milion denari. Pritoa, kamatnata stopka na ovoj pazar iznesuwaše 6,52% i vo odnos na majerešise nepromeneta. Vo juni značitelno povisok promet beše registriran na neinstitutionaliziraniot pazar na pari. Pritoa, ostvareniot vкупen promet dostigna 1.042,7 milioni denari, što pretstavuva mesečno zgolemuvawe od 24,3%. Kamatnata stopka na međubankarskiot pazar (prosečna ponderirana kamatna stopka na institucionaliziraniot i neinstitutionaliziraniot pazar na pari) vo juni 2004 godina iznesuwaše 6,9% (6,7% vo maj 2004 godina).

⁶ Kako period na održuvawe (ispolnuvawe) na obvrškata za zadolžitelna rezerva na bankite se smeta periodot od 11-ti vo tekovniot mesec do 10-ti vo sledniot mesec.

Grafikon 7

Promet na institucionaliziraniot i neinstitucionaliziraniot pazar na pari i realizirana kamatna stopa

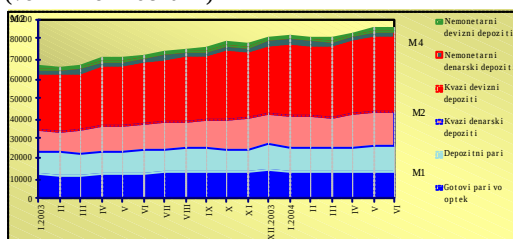
Gotovite pari vo optek vo juni ne zabele`aa poznatitelna mesečna promena. Taka, na krajot na juni 2004 godina tie iznesuvaa 13.324 milioni denari, {to e za 137 milioni denari, ili za 1% pove}e vo odnos na prethodniot mesec. Pritoa, vo tekot na juni bea registrirani umereni dnevni oscilacii na gotovite pari vo optek, a nivnoto prosečno dnevno nivo dostigna 13.172,3 milioni denari, {to e za 221,9 milioni denari, ili za 0,2% pomalku vo odnos na maj.

Dvi`eweto na *primarnite pari* vo juni 2004 godina be{e determinirano od divergentnite dvi`ewa na dvete komponenti. Pritoa, relativno pointenzivnoto namaluvawe na likvidnosta vo bankarskiot sistem, vo uslovi na povisoka pobaruvačka za gotovi pari uslovi mesečen pad na primarnite pari od 193 milioni denari, ili za 1,2%. Taka, na krajot na juni primarnite pari iznesuvaa 16.330 milioni denari.

Povisokata pobaruvačka za gotovi pari i zgolemenoto kratkoročno {tedewe vo doma{na valuta se osnovni determinanti na pozitivnata mesečna dinamika na *monetarnite agregati* i vo juni 2004 godina.

Grafikon 8

Komponenti na monetarnite agregati (vo milioni denari)

Porastot na nivoto na gotovi pari vo optek, pri istovremeno namaluvawe na depozitnite pari determinira{e re{isi nepromeneto nivo na pari~nata masa M1 na mesečna osnova (minimalen porast). Pritoa, namaluvaweto na depozitnite pari (za 1%) go reflektira poniski iznos na

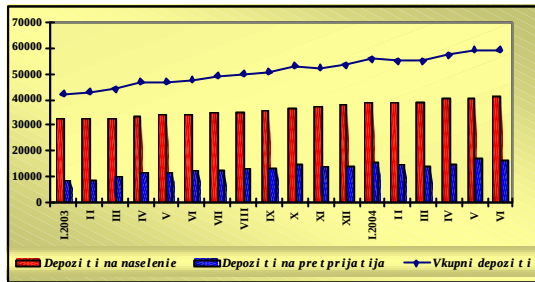
sredstva na transakcionite smetki na pretprijatijata i na naselenieto. Namaluvawe na primarnite pari, pri re{isi nepromeneto nivo na pari~nata masa M1, uslovi porast na monetarniot multiplikator na pari~nata masa M1 (1,60, sporedeno so 1,58 vo maj).

Pari~nata masa M2 vo juni 2004 godina zabele`a mesečen porast od 0,8%, determiniran od porastot na kratkoročnite denarski depoziti. Vo uslovi na namaluvawe na dolgoročni depoziten potencijal (denarski i devizen), stapkata na porast na naj{irokiot monetaren agregat M4 iznesuva {e 0,1%. Vo soglasnost so dvi`ewata na monetarnite agregati i primarnite pari, vo juni e registrirano zajaknuvawe na procesot na monetarna multiplikacija (monetarnite multiplikatori na monetarnite agregati M2 i M4 vo juni 2004 godina iznesuvaa 4,95 i 5,23, nasproti 4,86 i 5,17, soodvetno vo maj 2004 godina).

Pozitivnata mesečna dinamika na *depozitniot potencijal na bankite*, prodol{i i vo juni 2004 godina, no so značitelno pomal intenzitet. Taka, vo juni vkupnite depoziti na nedr`avniot sektor<sup>7</sup> zabele`aa minimalen porast (0,1%). Pritoa, porastot na depozitniot potencijal vo celost proizleguva od povisokoto nivo na kratkoročno denarsko {tedewe. Taka, mesečniot porast na kratkoročnite denarski depoziti iznesuva {e 5% (glavno zaradi porastot na oročenite denarski depoziti na naselenieto do {est i nad {est meseci i porastot na {tednite vlogovi po viduvawe na naselenieto). Od druga strana, kratkoročnite devizni depoziti zabele`aa mesečen pad od 0,7% (vo najgolema merka zaradi namaluvaweto na kratkoročno oročenite devizni depoziti na pretprijatijata do eden i do tri meseci). Voedno, mesečno namaluvawe e registrirano i kaj vkupnite dolgoročni depoziti (10,9%, pred sé zaradi namaluvaweto na iznosot na ograničeni depoziti vo stranska valuta na pretprijatijata, nameneti za doznaki vo stranstvo, kako i vrz osnova na akreditivi i garancii). Na godi{na osnova, vkupniot depoziten potencijal na bankite e povisok za 26%.

⁷ Vkupnite depoziti na nedr`avniot sektor opfa}aat kratkoročni i dolgoročni (denarski i devizni) depoziti na ekonomskite subjekti (bez depozitnite pari).

Grafikon 9
Dinamika na depozitite
(vo milijoni denari)

Vkupni te depoziti na naselenie to vo juni 2004 godina vo odnos na prethodniot mesec se povisoki za 1,9%. Pritoa, izvesni pomestuvawa se registrirani vo ramki na nivnata struktura. Taka, namaluvawe e registrirano kaj dolgoro~no oro~enite denarski {tedni vlogovi na naselenieto (za 20,3%), dodeka site ostanatite kategorii na denarski depoziti na naselenieto bele`at porast. Vakvite dvi`ewa uka`uvaat na delumna prerasporedelba na denarskite sredstva na naselenieto od dolgoro~no oro~eni vo nasoka na oro~eni depoziti do edna godina. Vo juni e zabele`ano i pointenzivno {tedewe vo stranska valuta, pri najdinami~en porast kaj depozitite po viduvawe vo stranska valuta. Pritoa, intenziven porast e evidentiran kaj {tednite vlogovi po viduvawe na naselenieto vo stranska valuta. Na godi{na osnova, vkupnite depoziti na naselenieto se povisoki za 21%, glavno kako rezultat na porastot na {tednite vlogovi po viduvawe vo stranska valuta i kratkoro~no oro~enite devizni depoziti.

Vo juni 2004 godina, vkupni te depoziti na pretprijatijata bea poniski na mese~na osnova za 4,4%, glavno zaradi namaluvaweto na oro~enite denarski depoziti na pretprijatijata do {esti nad {est meseci. Na godi{na sporedbena osnova, vo juni 2004 godina, vkupnite depoziti na pretprijatijata se povisoki za 37,3%. Mejugodi{nata promena na depozitite na pretprijatijata, pred si e determinirana od porastot na tekovnite smetki na pretprijatijata vo stranska valuta, kako i na kratkoro~no oro~enite devizni depoziti na pretprijatijata (do eden mesec).

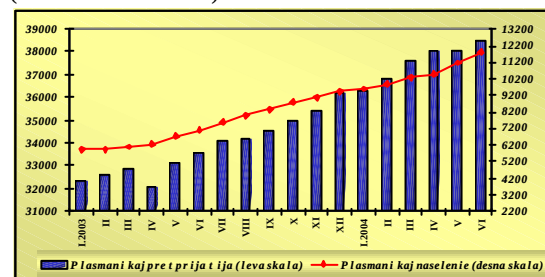
Vkupnite plasmani na bankite kaj privatniot sektor vo juni 2004 godina ostvarija mese~en porast od 1,9%, reflektiraj{i go istovremenoto

zgolemuvawe na plasmanite vo doma{na i stranska valuta (od 1,6% i 3,9%, soodvetno). Pritoa, kratkoro~nite denarski plasmani kaj naselenieto bele`at porast od 3,5%, glavno kako rezultat na pogolemiot iznos na odobreni potro{uva~ki krediti, kako i na odobrenite ramkovni krediti, odnosno negativni salda na tekovni smetki po dogovor. Kratkoro~ното denarsko kreditirawe na pretprijatijata e namaleno za 1,4%, a voedno e namaleni iznosot na dostasani neplateni pobaruvawa vrz osnova na kratkoro~ni krediti. Od druga strana, dolgoro~nite denarski plasmani na mese~na osnova se zgolemeni za 5,8%, pri porast na plasmanite na naselenieto za 6% (vo najgolema merka zaradi porastot na dolgoro~nite denarski krediti na naselenieto odobreni za stanbena izgradba), dodeka dolgoro~ното denarsko kreditirawe na pretprijatijata e zgolemeno za 5,6%.

Od aspekt na deviznite plasmani, nivniot mese~en porast proizleguva od intenziviranoto dolgoro~no kreditirawe (glavno reflektiraj{i go povisokiot iznos na devizni krediti alocirani vo korporativniot sektor).

Na godi{na osnova vkupnite plasmani se povisoki za 23,9%, pri porast na denarskite i deviznite plasmani od 24,4% i 20,7%, soodvetno. Od sektorski aspekt, vo juni 2004 godina vo odnos na isti ot mesec od prethodnata godina plasmanite kaj naselenieto i pretprijatijata se povisoki za 67% i 15,2%, soodvetno.

Grafikon 10
Plasmani na bankite po sektori
(vo milijoni denari)

Vo juni 2004 godina, ne bea registrirani pozna~ajni izmeni vo kamatnata politika na bankite. Taka, ponderiranata kamatna stopka na trimese~nite denarski depoziti iznesuva{e 6,52% (6,50% vo maj 2004 godina), dodeka prose~nata ponderirana aktivna kamatna stopka na kratkoro~ni

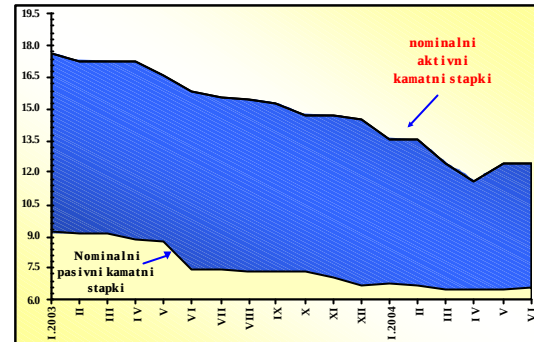
denarski plasmani ostana nepromeneta na mesečna osnova⁸ (12,46%). So toa, kamatnata margina se svede na 5,9 procentni poeni.

Vo juni 2004 godina, kamatnata stapka na trimesečnite evro depoziti se dvi`e {e vo interval od 1% do 2,7%, dodeka kamatnata stapka na trimesečnite dolarski depoziti se dvi`e {e vo interval od 0,5% do 2,2%. Prosečnata ponderirana kamatna stapka na deviznite krediti do edna godina vo juni 2004 godina iznesuva {e 7,72% (7,74% vo prethodniot mesec).

⁸ Izvr{eno revidirawe na podatokot objaven vo mesečnata informacija 05/2004 godina.

Grafikon 11

Ponderirani kamatni stapki i margini na bankite*

*Se odnesuvaat na denarski krediti i depoziti

III. Nadvore { no-trgovski i devizni dvi`ewa vo Republika Makedonija

Vo juni 2004 godina be{e ostvarena *nadvore{no-trgovska razmena*⁹ vo iznos od 372,1 milion SAD dolari, {to pretstavuva mesečen porast od 9,2%. Pozitivnata mesečna dinamika na razmenata so stranstvo glavno se dol`i na visokiot mesečen porast na uvozot na stoki od 12,1%. Pritoa, vo juni e realiziran istoriski najvisok mesečen uvoz od 249,7 milioni SAD dolari (so isklučok na mart 2000 godina, koga neposredno pred voveduvaweto na danokot na dodadena vrednost be{e realiziran uvoz na stoki vo iznos od 300,8 milioni SAD dolari). Visokiot porast na uvozot na stoki, pri porast na izvozot na stoki od 3,7% determinira{e mesečen trgovski deficit od 127,3 milioni SAD dolari.

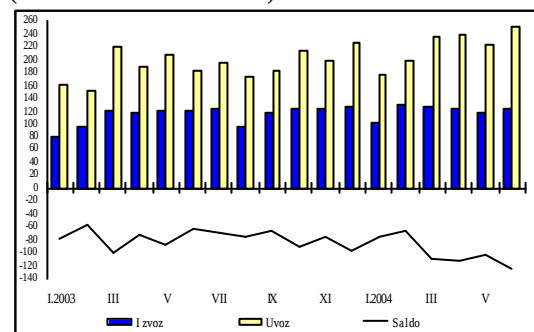
Na godi{na osnova (juni 2004 godina / juni 2003 godina), *nadvore{no-trgovskata razmena* e povisoka za 23,7%, dodeka vo periodot januari-juni 2004 godina vo odnos na isti period od prethodnata godina e registriran porast od 16% ({to se dol`i na istovremeni porast na izvozot i uvozot na stoki za 11,5% i 18,6% soodvetno). Pritoa, trgovskiot deficit iznesuva 595,1 milion SAD dolari, {to pretstavuva kumulativen porast od 28,5%. Povisokiot uvoz na stoki e determiniran od zgolemuwaweto na redovniot uvoz na stoki (za 25,3%), dodeka uvozot na stoki za dorabotki ostvari pad od 6,4% (delumno

kako posledica na neraboteweto na dva kapaciteta od metalurgijata). Pozitivnata kumulativna promena na izvozot vo najgolema merka proizleguva od porastot na redovniot izvoz za 20%.

I pokraj porastot na redovniot izvoz vo strukturata na izvozot i ponatamu dominantno učestvo imaat izvoznite dorabotki vo tekstilnata i ŗeličnata industrija (54,8%), dodeka kaj uvozot na stoki dominiraat stokite za dorabotki, naftata, opremata, električnite ma{ini i ŗelezoto i ŗelikot (56%).

Grafikon 12

Nadvore{no-trgovska razmena na Republika Makedonija (vo milioni SAD dolari)

Analizata od aspekt na *nadvore{no-trgovskite partneri na Republika Makedonija* poka`uva odr`uvawe na dominantnoto učestvo na Germanija, Grcija i Srbija i Crna Gora koi vo vkupnata *nadvore{no-trgovska razmena* vo periodot januari-juni 2004 godina učestvuvaat so 39,7%, {to vo odnos na isti period od

⁹Prethodni podatoci na Dr`avniot zavod za statistika na Republika Makedonija. Izvozot na stoki e prika`an na f.o.b. osnova, dodeka uvozot na stoki e prika`an na c.i.f. osnova.

prethodnata godina pretstavuva namaluvawe od 3,9 procentni poeni.

Od aspekt na ekonomskite grupacii na zemji, Evropskata unija ima dominantno u~estvo vo vkupnata nadvore{no-trgovska razmena od 53,6%. Pritoa, vo odnos na isti period od prethodnata godina u~estvoto na Evropskata unija bele`i porast od 4,6 procentni poeni, {to delumno e rezultat na pro{iruvaweto na Unijata vo maj 2004 godina.¹⁰

Vo juni 2004 godina, *na devizniot pazar* be{e registriran vkupen promet vo iznos od 306,6 milioni SAD dolari, {to vo odnos na prethodniot mesec pretstavuva porast od 11,8 milioni SAD dolari ili za 4%. Od aspekt na transakciite pome|u bankite i pretprijatijata, i vo juni 2004 godina pobaruvakata za devizi na pretprijatijata ja nadmina ponudata (za 39,4%), pri {to eden del od potrebite za devizni sredstva na bankite be{e pokrien preku NBRM. Taka, vo juni 2004 godina NBRM intervenira{e na devizniot pazar so neto-proda`ba na devizi, pridonesuvaj{i za odr`uvawe na stabilnosta na devizniot kurs na denarot vo odnos na evroto.

Na devizniot pazar na krajot na juni 2004 godina se razmenuvaa 61,31 denar za edno evro, {to pretstavuva nepromeneto nivo vo odnos na prethodniot mesec. *Vo odnos na amerikanskiot dolar*, denarot depresira{e na mese~na osnova za 0,6%, taka {to na krajot na juni se razmenuvaa 50,38 denari za eden amerikanski dolar.

Prometot na menuvakiot pazar vo juni iznesuva{e 125,5 milioni SAD dolari, {to pretstavuva zgolemuwawe od 4,3 milioni SAD dolari (3,5%) na mese~no nivo, vo uslovi na povioka ponuda od pobaruvakata na devizi (za 42 miliona SAD dolari). Pritoa, kako i vo prethodniot mesec, na menuvakiot pazar za edno evro vo prosek se razmenuvaa 61,52 denari, dodeka vo odnos na amerikanskiot dolar denarot apesira{e za 0,4%, pri {to za eden dolar vo prosek se razmenuvaa 50,66 denari.

Vkupniot devizen potencijal na Republika Makedonija na krajot na juni 2004 godina zabele`a mese~en pad od 29,1 milion SAD dolari i se svede na 1.603,1 milion SAD

dolari. Namaluvaweto se dol`i na poniski iznos na vkupni devizni sredstva na NBRM i na depozitnite banki. Pritoa, bruto deviznite rezervi na NBRM bea poniski za 12 milioni SAD dolari i iznesuvaa 859,9 milioni SAD dolari. Mese~no namaluvawe na bruto deviznite rezervi na NBRM glavno be{e determinirano od odlivot na devizni sredstva vrz osnova na transakciite so delovnite banki na devizniot pazar, poniskoto nivo na dr`avnite depoziti i negativnite kursni razliki. Istovremeno, mese~no namaluvawe od 15,7 milioni SAD dolari zabele`aa i vkupnite devizni sredstva na bankite, sveduvaj{i se na 735,3 milioni SAD dolari, pred se zaradi poniski iznos na devizni depoziti na pretprijatijata.

*Nadvore{niot dolg na Republika Makedonija*¹¹ *po dolgoro~ni krediti* na krajot na juni 2004 godina iznesuva{e 1.775,5 milioni SAD dolari, odnosno 6,7 milioni SAD dolari pomalku od krajot na maj 2004 godina. Namaluvaweto na sostojbata na dolgote e rezultat na pogolemite otplati vo odnos na koristewa na sredstva vo juni (otplatite gi nadminuvaat koristewata za 3,1 milion SAD dolari), kako i na negativnite kursni razliki zaradi apesijacijata na amerikanskiot dolar vo odnos na drugite valuti koi ja so~inuvaat valutnata struktura na dolgote.

Vo juni 2004 godina, koristenite sredstva po odobreni dolgoro~ni krediti iznesuvaat 8,3 milioni SAD dolari. Od niv 3,6 milioni SAD dolari poteknuvaat od oficijalnite kreditori, od koi najgolem del (2,8 milioni SAD dolari) se od multilateralnite kreditori (Svetska banka, Me|unarodnata agencija za razvoj i Evropska banka za obnova i razvoj). Od bilateralnite kreditori po novosklueeni krediti se povle~eni 0,7 milioni SAD dolari. Od privatnite kreditori vo juni 2004 godina koristenite se sredstva vo iznos od 4,7 milioni SAD dolari, vo najgolem del od stranski banki i privatni finansiski institucii. Vo juni bea sklueeni novi krediti vo iznos od 10,9 milioni SAD dolari, koi vo celost poteknuvaat od privatni kreditori.

¹⁰ Spored podatocite od Dr`avniot zavod za statistika, Slovenija e isklueena od grupacijata republiki od porane {na SFRJ vo periodot januar i - juni 2004 godina i e priklueena kon EU.

¹¹ Prethodni podatoci na NBRM. Podatocite se odnesuvaat na dolgote na Republika Makedonija kon stranstvo vrz osnova na koristenite dolgoro~ni krediti.

Prilog br.1**Ekonomski devetawa vo Republika Makedonija****Tabela 1**

Tro{oci na `ivot i ceni na malo

	VI.2004 V.2004	VI.2004 VI.2003 vo %	I-VI.2004 I-VI.2003
Tro{oci na `ivotot	-0,3	-0,2	0,5
Ishrana	-1,3	-3,6	-1,7
Tutun i pijaloci	0,7	1,0	1,6
Obleka i obuvki	1,5	2,9	1,9
Domuvawe	0,0	3,7	3,9
Stan (stanarina, voda, uslugi)	0,0	-1,3	0,5
Ogrev i osvetlenie	0,1	5,8	5,3
Higiena i zdravje	-0,2	-0,8	3,1
Kultura i razonoda	0,6	1,6	2,0
Soobra`ajni sredstva i uslugi	1,0	5,8	1,9
<i>S t o k i</i>	<i>-0,3</i>	<i>-0,6</i>	<i>0,0</i>
<i>Uslugi</i>	<i>-0,2</i>	<i>2,3</i>	<i>3,5</i>
Ceni na malo	0,3	1,5	1,0
Zemjodelski proizvodi	-4,5	-5,1	0,2
Neprehranbeni industriski proizvodi	1,2	5,3	1,8
Industrisko - prehranbeni proizvodi	0,2	-4,1	-3,3
Pijalaci	2,9	-1,8	-1,9
<i>S t o k i</i>	<i>0,5</i>	<i>1,7</i>	<i>0,2</i>
<i>Uslugi</i>	<i>-0,1</i>	<i>1,0</i>	<i>2,7</i>

Izvor: Dr `aven zavod za statistika na Republika Makedonija.

Tabela 2

Ceni na proizvo d ite l i na i n d u s t r i s k i p r o i z v o d i

	VI.2004 V.2004	VI.2004 VI.2003 vo %	I-VI.2004 I-VI.2003
Ceni na proizvo d ite l i na i n d u s t r i s k i p r o i z v o d i	0,6	2,3	-0,5
Energija	1,6	7,7	-3,0
Intermedijarni proizvo d i, osven energija	0,1	5,4	3,8
Kapitalni proizvo d i	0,0	0,2	-0,9
Trajni proizvo d i za { i roka p o t r o { u v a ~ k a	0,0	0,0	0,0
Netrajni proizvo d i za { i roka p o t r o { u v a ~ k a	0,4	-4,4	-3,6
<i>Vadewe na rudi i kamen</i>	<i>0,0</i>	<i>0,6</i>	<i>0,6</i>
<i>Prerabo t u v a ~ k a i n d u s t r i j a</i>	<i>0,7</i>	<i>2,8</i>	<i>-0,6</i>
Proizvo d s t v o na p r e h r a n b e n i p r o i z v o d i i p i j a l a c i	0,6	-5,1	-4,2
Proizvo d s t v o na t u t u n s k i p r o i z v o d i	-0,1	0,0	-0,1
Proizvo d s t v o na t e k s t i l n i t k a e n i n i	0,0	-1,5	-0,7
Proizvo d s t v o na p r e d m e t i za o b l e k a ; d o r a b o t k a i b o e w e na k r z n o	0,0	0,0	0,0
Proizvo d s t v o na k o k s , d e r i v a t i na n a f t a i n u k l e a r n o g o r i v o	4,3	23,2	-8,0
Proizvo d s t v o na h e m i k a l i i i h e m i s k i p r o i z v o d i	0,0	0,0	0,0
Proizvo d s t v o na p r o i z v o d i o d d r u g i n e m e t a l n i m i n e r a l i	-0,1	-0,4	-0,3
Proizvo d s t v o na o s n o v n i m e t a l i	0,0	1,3	1,9
Proizvo d s t v o na e l e k t r i ~ n i m a { i n i i a p a r a t i	0,0	23,6	15,6
<i>S n a b d u v a w e s o e l e k t r i ~ n a e n e r g i j a , g a s i v o d a</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>

I z v o r : D r ` a v e n z a v o d z a s t a t i s t i k a na R e p u b l i k a M a k e d o n i j a .

Tabela 3

Industrijsko proizvodstvo vo Republika Makedonija

	struktura vo %	VI.2004 V.2004	VI.2004 VI.2003 vo %	I-VI.2004 I-VI.2003
Vkupno	100,0	24,2	-6,7	-21,6
Energija		46,8	32,7	-3,2
Intermedijarni proizvodi, osven energija		17,5	-47,5	-48,9
Kapitalni proizvodi		1,2	-24,0	-46,9
Trajni proizvodi za { iroka potro { uva~ka		-11,6	-51,4	-47,1
Netrajni proizvodi za { iroka potro { uva~ka		28,5	77,2	28,1
Vadewe rudi i kamen	3,2	-5,4	-30,7	-47,9
Prerabo t uva~ka indus t r i j a	89,9	27,3	-5,8	-22,1
Proizvodstvo na prehranbeni proizvodi i pijalaci	24,9	13,9	39,1	12,5
Proizvodstvo na tutunski proizvodi	5,0	5,7	-27,6	-17,8
Proizvodstvo na tekstilni tkaenini	4,3	6,0	-4,3	-20,2
Proizvodstvo na predmeti za obleka; dorabotka i boewe na krzno	4,5	67,5	3,3 pat i	61,9
Proizvodstvo na koks, derivati na na f t a i nuklearno gorivo	7,0	*	2,3 pat i	-13,0
Proizvodstvo na hemikalii i hemiski proizvodi	7,2	38,7	-0,3	-26,3
Proizvodstvo na proizvodi od drugi nemetalni minerali	4,6	-12,3	-35,5	-20,1
Proizvodstvo na osnovni metali	16,4	47,5	-64,9	-68,5
Proizvodstvo na elektri~ni ma { ini i aparati	4,0	-2,5	-5,7	-51,6
Snabduvawe so elek t r i ~na energija, gas i voda	6,9	-5,4	-6,1	-5,1

Izvor: Dr `aven zavod za statistika na Republika Makedonija.

* Indeksot e pogolem od 1000

Tabela 4

Prose~na neto plata

	V.2004*	<u>V.2004</u> IV.2004	<u>V.2004</u> V.2003	<u>I-V.2004</u> I-V.2003
	vo denari		vo %	
Nominalna prose~na neto plata po rabotnik	12.551	3,6	6,4	4,3
Tro { oci na ` ivotot		0,5	-0,6	0,7
Realna prose~na neto plata po rabotnik		3,1	7,0	3,6
Nominalna prose~na neto plata po sektori:				
Zemjodelstvo	9.605	13,2	13,1	10,5
Industrija	12.445	2,2	5,5	4,1
Uslugi	14.102	2,3	3,7	3,2

*posleden raspolo ` liv podatok

Izvor: Dr ` aven zavod za statistika na Republika Makedonija.

Tabela 5

Centralen buxet na Republika Makedonija

	juni 2004			januari-juni 2004		
	iznos vo milioni denari	Mese~na promena vo %	Struktura vo %	iznos vo milioni denari	Kumulativna promena (2004/2003) vo %	Struktura vo %
Vkupni buxetski prihodi	4.409	-6,3	100,0	27.991	5,7	100,0
<i>Dano~ni prihodi:</i>	3.985	-10,8	90,4	25.536	5,3	91,2
- personalen danok na dohod	627	7,9	14,2	3.661	2,9	13,1
- danok od dobivka	175	14,4	4,0	1.464	-19,8	5,2
- danok na dodadena vrednost	1.847	-17,2	41,9	12.582	20,8	45,0
- akcizi	818	-11,4	18,6	4.807	-2,3	17,2
- carini	478	-11,6	10,8	2.724	-16,0	9,7
- ostanati danoci	41	5,1	0,9	298	6,0	1,1
<i>Nedano~ni prihodi:</i>	385	90,6	8,7	2.122	9,4	7,6
- profit od javni i finansiski institucii	219	4,5 pati	5,0	1.087	48,5	3,9
- administrativni taksi i nadomestoci	135	3,1	3,1	733	12,3	2,6
- ostanati administrativni taksi	29	52,6	0,7	133	-46,8	0,5
- ostanati nedano~ni prihodi	2	-33,3	0,0	169	-44,6	0,6
<i>Kapitalni prihodi</i>	38	5,6	0,9	333	12,1	1,2
Vkupni buxetski rashodi	4.775	4,2	100,0	27.354	4,0	100,0
<i>Tekovni tro { oci</i>	4.311	1,2	90,3	25.390	3,4	92,8
- plati i naemnini	1.833	4,3	38,4	10.484	4,7	38,3
- stoki i uslugi	527	-6,1	11,0	3.511	13,3	12,8
- transferi	1.792	-4,4	37,5	10.356	5,7	37,9
- kamati	160	2,5 pati	3,4	1.010	-28,0	3,7
<i>Kapitalni tro { oci</i>	464	42,8	9,7	1.964	42,9	7,2
Buxet sko saldo	-366			638		
Finansirawe	366			-638		
<i>Prilivi</i>	810			3.115		
<i>Odlivi</i>	444			3.753		

Izvor: Ministerstvo za finansii na Republika Makedonija.

Tabela 6

Vкупni prihodi i rashodi na fondovite

	juni 2004 godina				januari-juni 2004 godina			
	Vкупni prihodi		Vкупni rashodi		Vкупni prihodi		Vкупni rashodi	
	iznos	mese~na promena vo %	iznos	mese~na promena vo %	iznos	kumulativna promena %	iznos	kumulativna promena %
Socijalni fondovi	4.265	3,4	4.298	5,7	24.851	7,1	25.142	8,9
- za penzisko i invalidsko osiguruvawe	2.370	3,0	2.453	7,0	14.004	4,7	14.300	7,5
- za zdravstveno osiguruvawe	1.219	3,8	1.191	2,9	7.096	25,0	7.127	5,0
- za vrabotuvawe	676	3,7	654	6,3	3.751	24,5	3.715	24,0
Fond za pat i { ta	285	-1,7	353	15,4	1.688	7,5	1.750	34,7

Monetarni dvi `ewa vo Republika Makedonija

Tabela 7

Primarni pari

	30.06.2004 godina	mese~na promena		godi { na promena	
	vo mil. denari	vo mil. denari	vo %	vo mil. denari	vo %
Primarni pari	16.330	-193	-1,2	625	4,0
Gotovi pari vo optek	13.324	137	1,0	598	4,7
Likvidni sredstva na bankite	3.006	-330	-9,9	-388	-11,4

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 8

Kreirawe i povlekuvawe na primarni pari

	30.06.2004 godina mese~na promena
	vo mil. denari
Likvidnost na bankite	-330
Kreirawe na likvidnos t	355
1. Neto doma { na aktiva	290
2. Ostanato	65
Povlekuvawe na likvidnos t	-685
1. Neto devizna aktiva	-340
2. Gotovi pari vo optek	-137
3. Blagajni~ki zapisi na NBRM	-208

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 9
Monetaren agregat M1

	30.06.2004	mese~na promena		godi { na promena	
	godina				
	vo mil. denari	vo mil. denari	vo %	vo mil. denari	vo %
Pari~na masa M1	26.150	6	0,0	2.069	8,6
Gotovi pari vo optek	13.324	137	1,0	598	4,7
Depozitni pari	12.826	-131	-1,0	1.471	13,0
- Depozitni pari na naselenie	2.841	-3	-0,1	404	16,6
- Depozitni pari na pretprijatija	8.210	-89	-1,1	1.445	21,4

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 10
Po { iroki monetarni agregati

	30.06.2004	mese~na promena		godi { na promena	
	godina				
	vo mil. denari	vo mil. denari	vo %	vo mil. denari	vo %
Monetaren agregat M1	26.150	6	0,0	2.069	8,6
Kratkoro~ni denarski depoziti	17.954	859	5,0	4.535	33,8
Mone t aren agregat M2 - denarski del	44.104	865	2,0	5.630	14,6
Kratkoro~ni devizni depoziti	36.802	-262	-0,7	7.938	27,5
Mone t aren agregat M2	80.906	603	0,8	13.568	20,1
Nemonetarni depoziti	4.530	-557	-10,9	-225	-4,7
- denarski	3.009	-459	-13,2	-289	-8,8
- devizni	1.521	-98	-6,1	64	4,4
Mone t aren agregat M4	85.436	46	0,1	13.594	18,9

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 11

Vкупni depoziti na nedr`avniot sektor

	30.06.2004	mesečna promena		godična promena		struktura
	godina					
	vo mil. denari	vo mil. denari	vo %	vo mil. denari	vo %	vo %
Vкупni depoziti	59.286	40	0,1	12.248	26,0	
1. Spored ročnost						
- kratkoročni	54.756	597	1,1	12.473	29,5	92,4
- dolgoročni	4.530	-557	-10,9	-225	-4,7	7,6
2. Spored valuta						
- denarski	20.963	400	1,9	4.246	25,4	35,4
- devizni	38.323	-360	-0,9	8.002	26,4	64,6

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 12

Depoziti na naselenie i pretprijatija

	30.06.2004	mesečna promena		godična promena	
	godina				
	vo mil. denari	vo mil. denari	vo %	vo mil. denari	vo %
Vкупni depoziti na naselenieto	41.395	779	1,9	7.187	21,0
1. Spored ročnost					
- kratkoročni	38.814	1.180	3,1	7.352	23,4
- dolgoročni	2.581	-401	-13,4	-165	-6,0
2. Spored valuta					
- denarski	11.692	323	2,8	2.999	34,5
- devizni	29.703	456	1,6	4.188	16,4
Vкупni depoziti na pretprijatija	16.354	-744	-4,4	4.442	37,3
1. Spored ročnost					
- kratkoročni	15.381	-616	-3,9	4.159	37,1
- dolgoročni	973	-128	-11,6	283	41,0
2. Spored valuta					
- denarski	7.879	81	1,0	1.097	16,2
- devizni	8.475	-825	-8,9	3.345	65,2

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 13

Plasmani na bankite

	30.06.2004	mesečna promena		godična promena	
	godina				
	vo mil. denari	vo mil. denari	vo %	vo mil. denari	vo %
Vkupni plasmani	56.095	1.045	1,9	10.811	23,9
<i>Denarski plasmani</i>	48.037	739	1,6	9.431	24,4
<i>Devizni plasmani</i>	8.058	306	3,9	1.380	20,7

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 14

Ročna i sektorska struktura na denarskite i deviznite plasmani

	30.06.2004 godina	mesečna promena	godična promena
	(vo %)		(vo procentni poeni)
Denarski plasmani	100,0		
ročna struktura			
- kratkoročni	59,9	-1,6	-6,2
- dolgoročni	40,1	1,6	6,2
sektorska struktura			
- pretprijatija	72,4	-0,9	-6,8
- naselenie	27,4	0,9	6,8
- ostanato	0,2	0,0	0,0
Devizni plasmani			
ročna struktura			
- kratkoročni	40,1	-0,2	-5,2
- dolgoročni	59,9	0,2	5,2
sektorska struktura			
- pretprijatija	96,1	-0,2	-0,7
- naselenie	1,4	0,5	1,1
- ostanato	2,5	-0,3	-0,4

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 15

Kamatni stapki

	juni 2004 godina	mesečna promena	godišna promena
	vo %	vo procentni poeni	
Prosečna ponderirana kamatna stapka na aukcije na blagajnički zapisi (28 dana)	8	0,0	1,0
Prosečna ponderirana kamatna stapka na pazarot na pari	6,52	0,0	-2,6
Ponderirani aktivni kamatni stapki na bankite*	12,46	0,0	-3,4
Ponderirani pasivni kamatni stapki na bankite	6,52	0,0	-1,0

* Izvršeno revidiranje na podatokot objaven vo mesečna informacija 05/2004 godina.

Finansiski pazar i vo Republika Makedonija**Tabela 16**

Izveštaj za berzanskoto trguvawe vo juni 2004 godina

Opis na hartii od vrednost	Broj na transakcii	Vrednost (vo denari)	Broj na trguvani hartii od vrednost	Broj na denovi na trguvawe
Oficijalen pazar				
<i>Oficijalen pazar - obi~ni akcii</i>				
Alkaloid Skopje	109	16,663,304	8,342	17
Blagoj \orev Veles	28	13,722,252	17,077	8
Zemjodelski kombinat Pelagonija Bitola	2	10,595,032	7,104	2
Ohridska banka Ohrid	4	5,851,396	2,323	4
Ostanato	324	23,148,899	40,063	124
<i>Oficijalen pazar - prioritetni akcii</i>				
Komercijalna banka Skopje	20	823,122	1,160	10
Stopanska banka Bitola	7	6,251	7	7
Ohridska banka Ohrid	2	33,600	15	2
Investbanka Skopje	1	740	1	1
Tetovska banka Tetovo	1	1,260	2	1
<i>Oficijalen pazar - obvrznici</i>				
R.Makedonija - devizni vlogovi	379	34,014,067	775,944	18
R.Makedonija - denacionalizacija 01	6	256,710	6,495	4
R.Makedonija - denacionalizacija 02	28	5,548,000	142,653	10
R.Makedonija - denacionalizacija 03	568	90,212,850	2,359,193	18
Vkupno Oficijalen pazar	1,479	200,877,483	3,360,379	
Neoficijalen pazar				
<i>Pazar na javno poseduvani društva - obi~ni akcii</i>				
R@ Valavnica za lenti Skopje	1	99,160,014	1,625,574	1
R@ Ladna Valavnica Skopje	1	82,479,076	1,352,116	1
Elektrometal Skopje	1	62,667,500	89,525	1
Ostanato	17	10,742,563	359,436	10
<i>Pazar na javno poseduvani društva - prioritetni akcii</i>				
Tutunska banka Skopje	3	310,400	193	2
Stopanska banka Skopje	4	26,833	268	2
<i>Sloboden pazar-obi~ni akcii</i>				
Univerzalna investiciona banka Skopje	1	13,044,000	6,522	1
Tabak osiguruvawe i reosiguruvawe Skopje	2	12,383,050	392	1
Reing Skopje	1	5,044,000	1,300	1
Ostanato	61	3,293,036	7,692	27
Vkupno Neoficijalen pazar	92	289,150,472	3,443,018	
Drugi hartii od vrednost				
<i>Dr`avni hartii od vrednost</i>				
Konvertibilen sertifikat-za šteditilnici	53	1,215,040	16,002,742	10
Vkupno Drugi hartii od vrednost	53	1,215,040	16,002,742	10
<i>Dr`aven pazar</i>				
Dr`ava-gotovinsko pla}awe-obi~ni akcii	1	526,640		
Vkupno Dr`aven pazar	1	526,640		
Vkupno site pazar i	1,625	491,769,635		

Nadvore { no-trgovski i devizni dvi`ewa vo Republika Makedonija**Tabela 17**

Nadvore { no-trgovska razmena na Republika Makedonija
(vo milioni SAD dolari)

	VI.2004	I-VI.2003	VI. 2004		VI.2004		I-VI. 2004	
	iznos		iznos	%	iznos	%	iznos	%
Vkupna razmena	372,1	2.043,4	31,4	9,2	71,2	23,7	281,2	16,0
I zvoz	122,4	724,2	4,4	3,7	3,7	3,1	74,7	11,5
Uvoz	249,7	1.319,3	27,0	12,1	67,5	37,0	206,6	18,6
Saldo	-127,3	-595,1	-22,6	21,5	-63,8	100,3	-131,9	28,5

Tabela 18

Deset najgolemi trgovski partneri na Republika Makedonija, I-VI.2004 godina
(po tekoven kurs)

	Obem na stokovna razmena vo milioni SAD dolari	U~estvo	Izvoz vo milioni SAD dolari	U~estvo	Uvoz vo milioni SAD dolari	U~estvo	Pokrienost na uvozot so izvoz
	I-VI 2004						
REPUBLIKA MAKEDONIJA od toa:	2043,4	100,0	724,2	100,0	1319,3	100,0	54,9
1 Germanija	316,3	15,5	144,3	19,9	172,0	13,0	83,9
2 Srbija i Crna Gora	251,6	12,3	140,0	19,3	111,6	8,5	125,5
3 Grcija	242,5	11,9	106,7	14,7	135,8	10,3	78,6
4 Italija	129,3	6,3	53,5	7,4	75,8	5,7	70,6
5 Rusija	125,9	6,2	8,5	1,2	117,4	8,9	7,3
6 Bugarija	123,1	6,0	21,9	3,0	101,2	7,7	21,6
7 Slovenija	86,9	4,3	10,3	1,4	76,6	5,8	13,4
8 Francija	68,5	3,4	34,7	4,8	33,8	2,6	102,8
9 Hrvatska	68,2	3,3	39,4	5,4	28,8	2,2	136,5
10 Turcija	68,1	3,3	24,3	3,4	43,8	3,3	55,6
Vkupno (10 najgolemi partneri)	1480,2	72,4	583,6	80,6	896,6	68,0	65,1

Tabela 19

Nadvore { no-trgovska razmena na Republika Makedonija spored ekonomski
grupacii na zemji
(po tekoven kurs)

	I zvoz			Uvoz			Struktura	
	(mil. SAD dolari)			(mil. SAD dolari)			izvoz	uvoz
	indeks			indeks			(%)	(%)
	I-VI.2003	I-VI.2004	I-VI.2003	I-VI.2003	I-VI.2004	I-VI.2003	I-VI.2004	I-VI.2004
VKUPNO	649,5	724,2	111,5	1112,7	1319,3	118,6	100,0	100,0
Razvieni zemji	423,6	480,5	113,4	611,2	795,6	130,2	66,3	60,3
EU	361,5	421,1	116,5	501,6	674,5	134,5	58,1	51,1
EFTA	14,9	3,0	20,4	12,9	25,6	198,2	0,4	1,9
Drugi razvieni zemji	47,2	56,3	119,3	96,7	95,6	98,9	7,8	7,2
Zemji na Centralna i Isto~na Evropa	30,6	42,2	137,7	238,9	275,1	115,2	5,8	20,8
Nerazvieni zemji	0,4	1,5	389,4	1,6	0,6	39,6	0,2	0,0
Zemji vo razvoj	20,0	8,0	40,0	63,7	101,5	159,2	1,1	7,7
Republiki od porane { na SFRJ	174,8	191,9	109,8	197,3	146,5	74,2	26,5	11,1
Ostanati zemji	0,1	0,1	52,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Tabela 20

Nadvore { en dolg na Republika Makedonija
(vo milioni SAD dolari)

	Sostojba na dolg		Koristeni krediti		Plateni obvrski	
	31.05.2004	30.06.2004	31.05.2004	30.06.2004	31.05.2004	30.06.2004
Oficijalni kreditori	1.194,78	1.188,40	2,93	3,56	7,65	7,48
od toa:						
Multi laterala	943,79	939,77	2,93	2,83	6,86	4,80
IMF	56,87	55,36	-	-	5,48	1,42
IBRD	193,68	192,44	0,54	1,07	0,93	2,59
IFC	15,45	15,43	-	-	-	-
IDA	364,53	363,47	0,11	0,09	0,15	0,30
EIB	120,49	119,78	-	-	0,23	0,01
EUROFIMA	7,52	7,47	-	-	-	-
Banka za razvoj pri Sovet na Evropa	17,04	16,93	-	-	0,05	0,09
EBRD	48,14	49,56	1,60	1,67	0,00	-
EU	110,21	109,52	-	-	-	0,39
IFAD	8,52	8,50	0,68	-	-	-
Evropska agencija za rekonstrukcija	1,32	1,30	-	-	0,02	0,02
Bilateralala	250,99	248,63	-	0,73	0,79	2,67
Pariski Klub (reprogram 1995)	156,34	155,95	-	-	-	0,02
Nereprogramiran dolg	9,30	8,65	-	-	-	0,02
Pariski Klub (reprogram 2000)	13,34	13,30	-	-	0,79	2,03
Novoskluzeni krediti	72,01	70,73	-	0,73	-	0,60
Privatni kreditori	587,40	587,13	4,99	4,74	2,87	3,88
od toa:						
Londonski klub	238,07	238,07	-	-	-	-
Ostanati privatni kreditori	349,33	349,06	4,99	4,74	2,87	3,88
Banki i finansiski institucii	218,26	218,21	4,40	4,56	1,15	3,30
Pretprijetija	131,06	130,85	0,59	0,18	1,72	0,58
VKUPNO	1.782,18	1.775,53	7,92	8,30	10,52	11,36

Bilans na Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 21

Bilans na sostojba na NBRM na 30.06.2004 godina
(vo milioni denari)

Aktiva	Iznos	Pasiva	Iznos
Devizni sredstva	43.721	Primarni pari	16.330
Pobaruwawa od javniot sektor	3.492	Instrumenti na NBRM	4.009
Pobaruwawa od banki i drugi finansiski organizacii	72	Ograni~eni depoziti	350
Ostanata aktiva	3.525	Devizni obvrski	2.893
		Depoziti na javen sektor	13.032
		Kapitalni smetki	8.023
		Ostanata pasiva	6.173
Vkupno	50.810	Vkupno	50.810

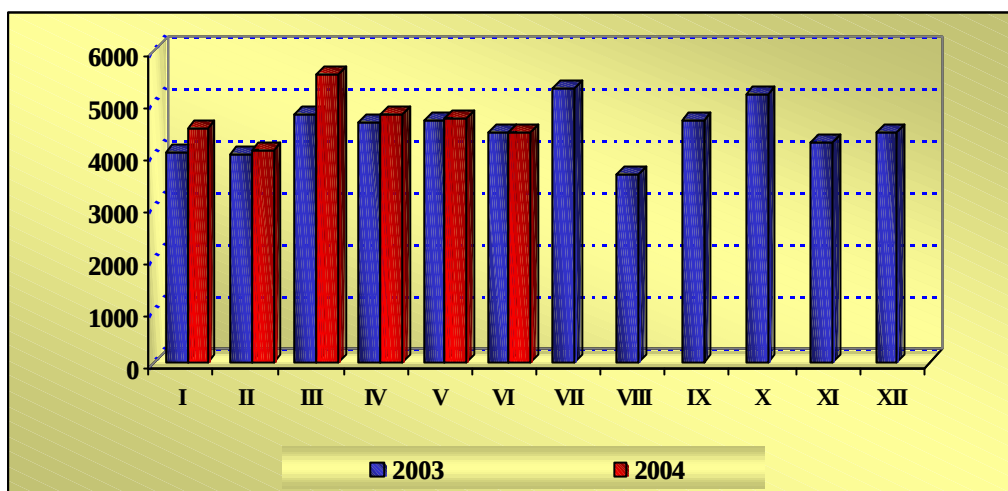
I zvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Prilog br.2

Ekonomski dvi`ewa vo Republika Makedonija

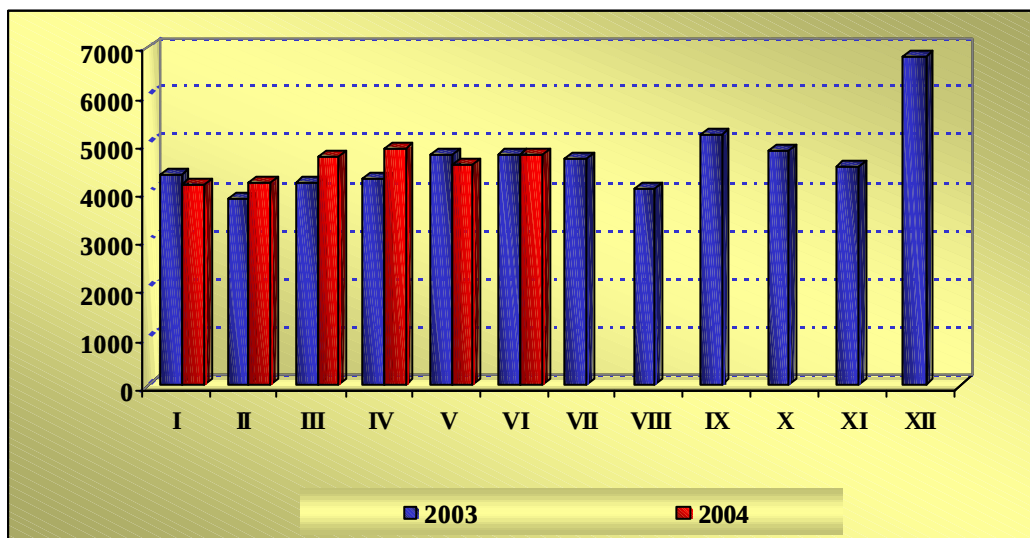
Grafikon 1

Vkupni prihodi na centralniot buxet
(vo milioni denari)

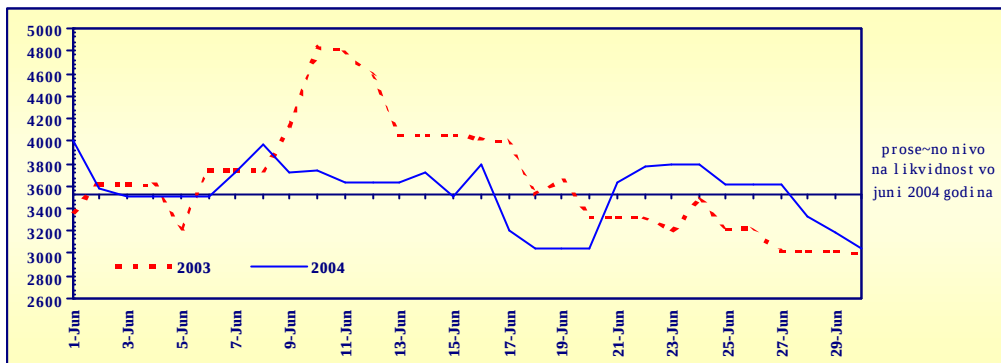
Grafikon 2

Vkupni rashodi na centralniot buxet
(vo milioni denari)

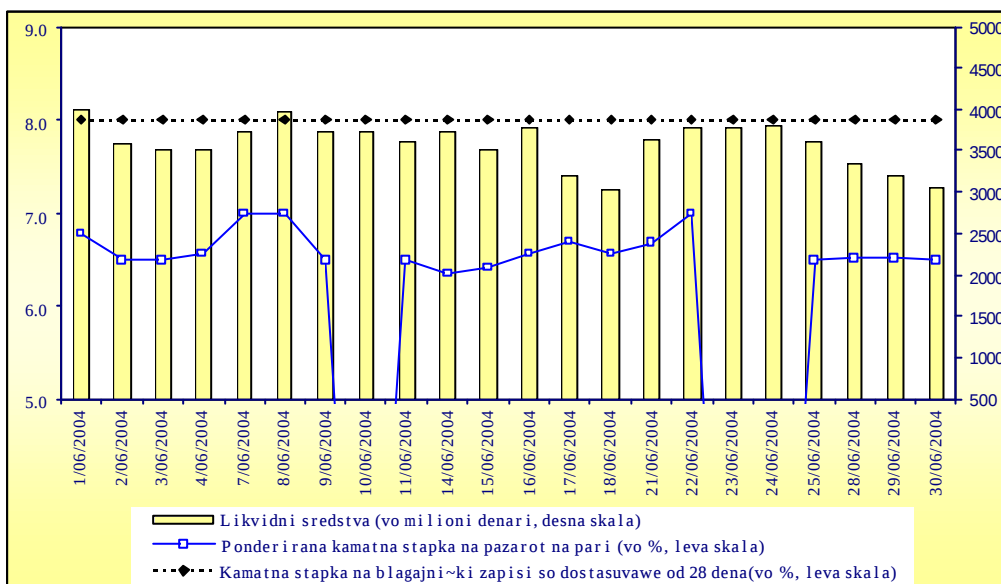

Monetarni dvi`ewa vo Republ ika Makedonija**Graf ikon 3**

Dnevna dinamika na likvidnosta na bankite
(vo milioni denari)

Graf ikon 4

Dvi`ewe na kamatnite stapki na pazarot na pari, aukci i te na blagajni~ki zapisi i likvidnite sredstva na bankite*

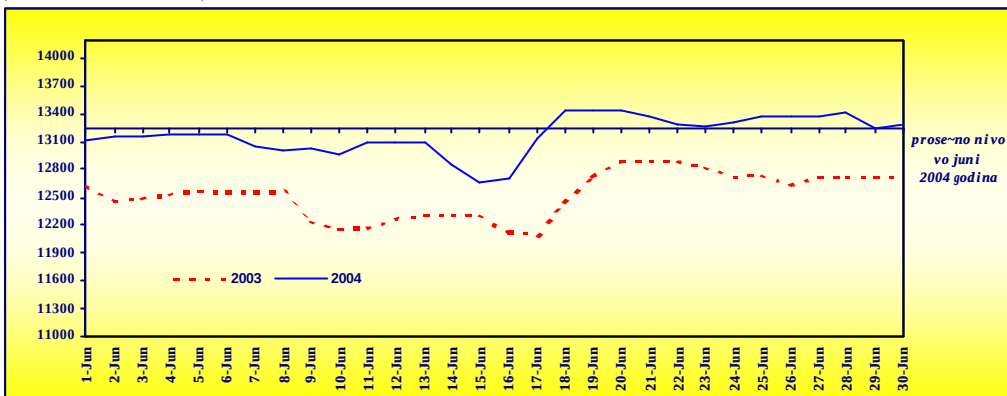

*Vo opredeleni denovi ne se registrirani transakcii na pazarot na pari, so { to kamatnata stapka iznesuva 0.

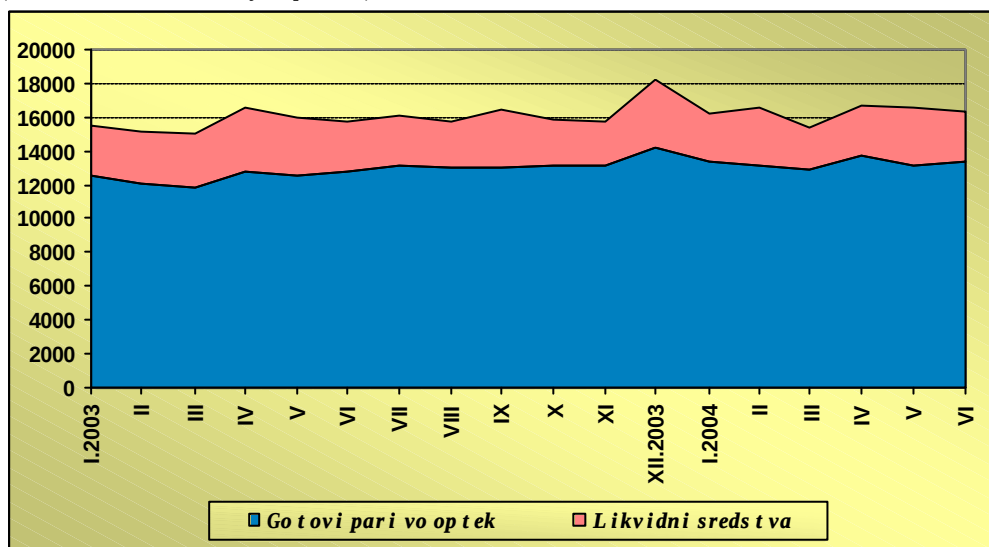
Grafikon 5

Dnevna dinamika na gotovite pari vo optek
(vo milioni denari)

Grafikon 6

Primarni pari
(vo milioni denari, kraj na period)

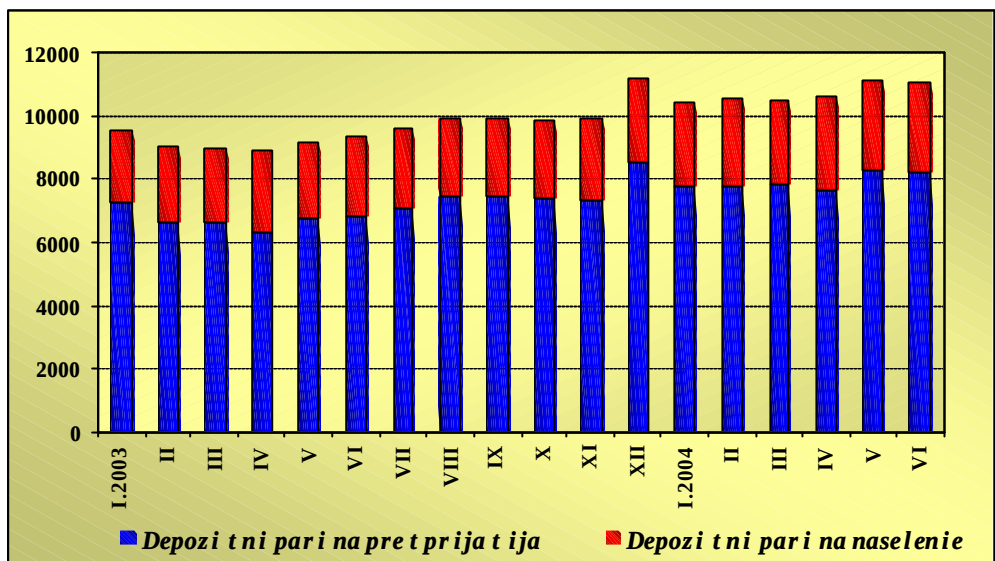

* Likvidni sredstva na banki te ja op fa}aat smetkata na banki te kaj NBRM i gotovinata vo blagajna na banki te.

Grafikon 7

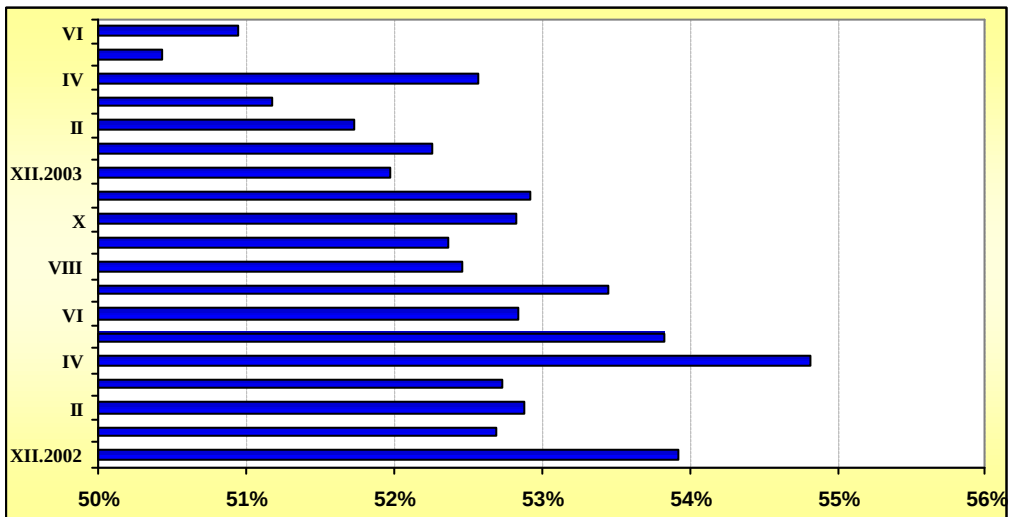

Depozitni pari na pretprijatijata i naselenieto
(vo milioni denari)

Grafikon 8

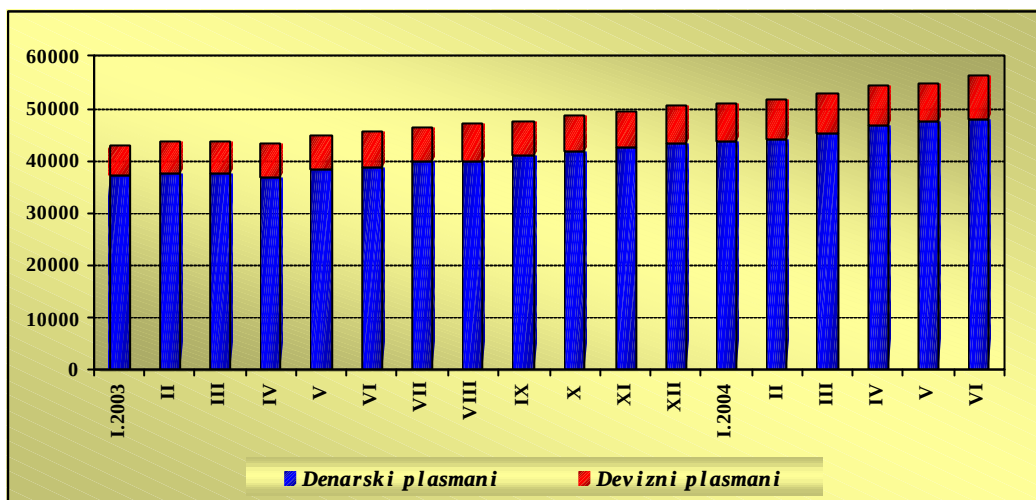
Učestvo na gotovite pari vo optek vo pari~nata masa M1
(vo %)

Grafikon 9

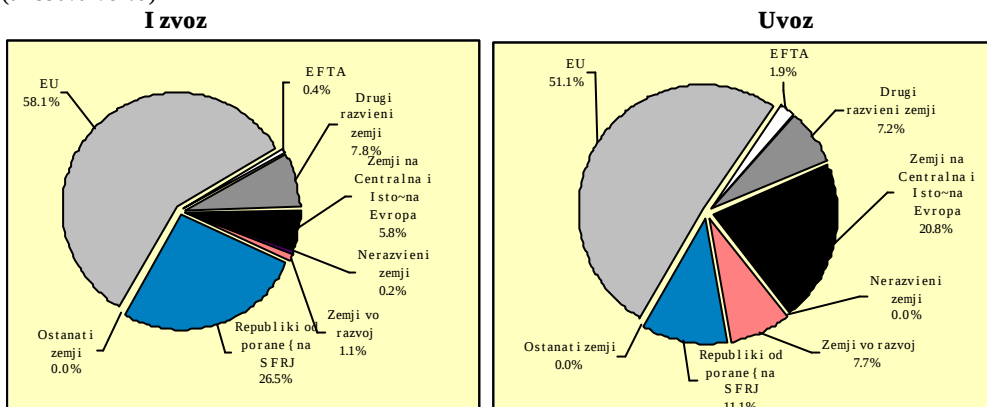
Plasmani na bankite
(vo milioni denari)

Nadvore { no-trgovski i devizni dvi`ewa vo Republika Makedonija

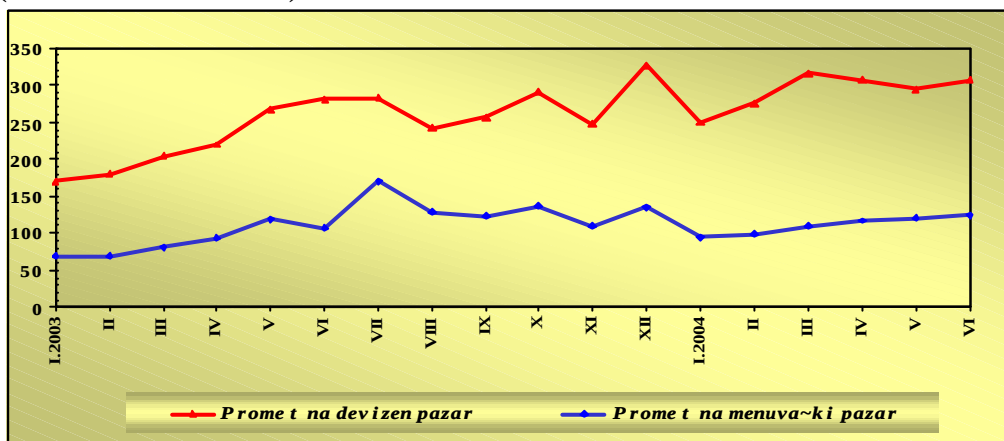
Grafikon 10

Nadvore { no- trgovska razmena na Republika Makedonija spored ekonomski grupaciji na zemji (I-VI.2004 godina) (u`estva vo %)

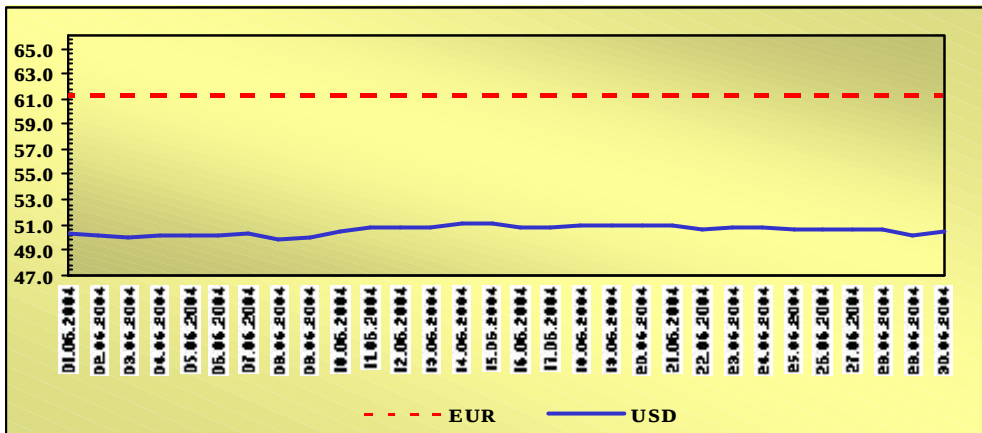
Grafikon 11

Dvi`ewe na vkupniot promet na devizniot i menuva`kiot pazar (vo milioni SAD dolari)

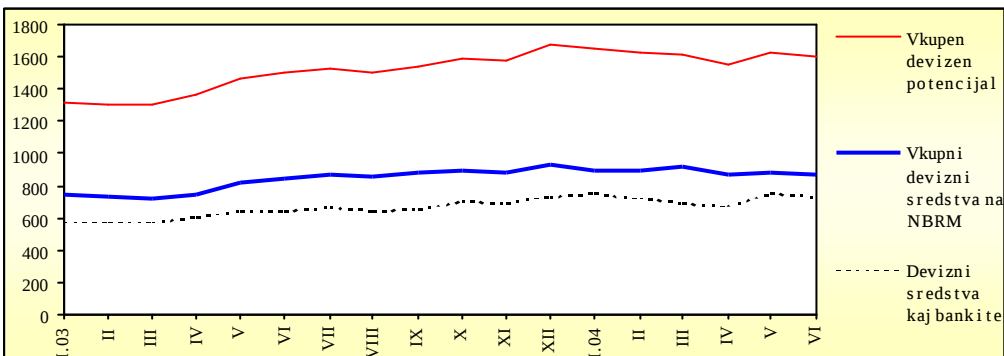

Grafikon 12

Dneven sreden devizen kurs na denarot vo odnos na evroto i amerikanskiot dolar na devizniot pazar
(denari za edinica stranska valuta)

Grafikon 13

Devizen potencijal na Republika Makedonija
(vo milioni SAD dolari)

Grafikon 14

Koristeni krediti i otplateni obvrski
(vo milioni SAD dolari)

